ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
WALTER VAN GERVEN
της 14ης Απριλίου 1994 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Το Bundesfinanzhof ερωτά το Δικαστήριο αν ένα σύνολο ειδών συσκευασμένο προς λιανική πώληση, που χρησιμεύει για τον καθορισμό του ύψους της χοληστερίνης στο πλάσμα του αίματος, πρέπει να καταταγεί στην κλάση 3822 ή στην κλάση 4823 90 90 ή σε άλλη κλάση της Συνδυασμένης Ονοματολογίας του 1991. Ειδικότερα, το προδικαστικά ερωτήματα έχουν ως εξής:

« 1) Έχει το Κοινό Δασμολόγιο — Συνδυασμένη Ονοματολογία του 1991 — την έννοια ότι το εμπόρευμα που παρουσιάζεται ως σύνολο συσκευασμένο προς λιανική πώληση με την ονομασία Chemcard Cholesteroltest, το οποίο χρησιμεύει για τον προσδιορισμό του ύψους της χοληστερίνης στο πλάσμα του αίματος, που αποτελείται από μία κάρτα αναλύσεως η οποία καλύπτεται από ένα φύλλο χαρτιού με κόλλα (διατομής 0,6 εκ.) εμποτισμένου με αντιδραστήριο, το οποίο επικαλύπτεται από υφασμάτινη μεμβράνη, ένα μαχαιρίδιο (σκαριφιστήριο), υδρόφιλο βαμβάκι, κ. λπ. (όπως περιγράφεται λεπτομερέστερα στο σκεπτικό), πρέπει να καταταγεί ως "σύνθετο αντιδραστήριο διαγνωστικής" στην κλάση 3822, κατ' εφαρμογή του γενικού κανόνα ερμηνείας 3 β', εφόσον η κάρτα αναλύσεως θεωρηθεί ως το συστατικό που προσδίδει στο όλο είδος τον ουσιώδη χαρακτήρα του;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: έχει το Κοινό Δασμολόγιο την έννοια ότι το κύριο στοιχείο, ήτοι η κάρτα αναλύσεως (που περιγράφεται στο πρώτο ερώτημα) πρέπει να καταταγεί στη διάκριση 4823 90 90 ως "(άλλο) είδος από χαρτί";

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: σε ποια άλλη κλάση πρέπει να καταταγεί το παρουσιαζόμενο ως σύνολο εμπόρευμα που περιλαμβάνει την ως άνω (βλ. πρώτο ερώτημα) κάρτα αναλύσεως, η οποία του προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα του;»

2. Η Συνδυασμένη Ονοματολογία (στο εξής: ΣΟ) του 1991, στην οποία παραπέμπει

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

το Bundesfinanzhof [1], περιλαμβάνεται ως παράρτημα Ι στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2472/90 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 1990 [2], που τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη Δασμολογική και Στατιστική Ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο [3].

Θα παραθέσω κατωτέρω τα κεφάλαια και τις δασμολογικές κλάσεις που μνημονεύονται στα προδικαστικά ερωτήματα, στις παρατηρήσεις των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου ή στις παρούσες προτάσεις.

Το *κεφάλαιο* 38 έχει τον τίτλο «διάφορα προϊόντα των χημικών βιομηχανιών». Όπως ορίζεται σε εισαγωγική σημείωσή του, το κεφάλαιο αυτό *δεν* περιλαμβάνει: «1. α) τα αμιγή προϊόντα καθορισμένης σύστασης, που παρουσιάζονται ξεχωριστά, άλλα από τα παρακάτω». Η απαρίθμηση που ακολουθεί δεν έχει σημασία για την παρούσα υπόθεση.

Η κλάση 3822 περιλαμβάνει τα «σύνθετα αντιδραστήρια διαγνωστικής ή εργαστηρίου, άλλα από εκείνα των κλάσεων 3002 ή 3006».

Το *κεφάλαιο* 48 φέρει τον τίτλο «χαρτιά και χαρτόνια. τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι». Όπως ορίζεται σε μια εισαγωγική σημείωσή του, το κεφάλαιο αυτό *δεν* περιλαμβάνει «τα χαρτιά (...) τα εμποτισμένα (...) ή επικαλυμμένα με σαπούνι (...) ή (...) με κρέμες».

Στην κλάση 4823 περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: «άλλα χαρτιά, χαρτόνια, χαρτοβάμβακα και επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης, κομμένα σε καθορισμένα μεγέθη. άλλα τεχνουργήματα από χαρτόμαζα, χαρτί, χαρτόνι, χαρτοβάμβακα ή επίπεδες επιφάνειες από ίνες κυτταρίνης». Στις υποδιαιρέσεις της κλάσεως αυτής περιλαμβάνονται το εξής: «χαρτί επιχρισμένο με γόμα ή συγκολλητικές ύλες, σε ταινίες ή κύλινδρους *και* (στην κλάση 4823 90) "άλλα"».

Η τελευταία αυτή κλάση 4823 90 περιλαμβάνει (στις διακρίσεις 4823 90 10 έως 4823 90 90) πολλές διακρίσεις, εκ των οποίων στην τελευταία, 4823 90 90, «άλλα», υπάγονται τα μη κατονομαζόμενα στις υπόλοιπες διακρίσεις, περί της οποίας γίνεται μνεία στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα. Οι άλλες διακρίσεις δεν έχουν σημασία για την παρούσα υπόθεση.

3. Κατά τους «γενικούς κανόνες για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας» (τίτλος Ι της ΣΟ), η κατάταξη των εμπορευμάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με ορισμένες αρχές, μεταξύ των οποίων και οι διαλαμβανόμενες στον γενικό κανόνα 3, στοιχεία α', β' και γ'.

Κατά τον κανόνα 3 α', «η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των κλάσεων με γενικότερο περιεχόμενο. Εντούτοις, όταν δύο ή περισσότερες κλάσεις καλύπτουν κάθε μια ένα μόνο τμήμα των υλών που αποτελούν ένα αναμεμειγμένο προϊόν ή ένα σύνθετο είδος ή ένα μόνο τμήμα των ειδών, στην περίπτωση εμπορευμάτων που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, *αυτές οι κλάσεις πρέπει να θεωρούνται*, σε σχέση με αυτό το προϊόν ή αυτό το είδος, *ως εξ ίσου εξειδικευμένες* έστω και αν

1 — Με τις παρατηρήσεις της ενώπιον του Δικαστηρίου, η Επιτροπή αναφέρεται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία, όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2505/92 της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 1992, ΕΕ L 267, σ. 1. Παρατηρεί ωστόσο ότι οι κωδικοί της ΣΟ, περί των οποίων γίνεται μνεία στα προδικαστικά ερωτήματα, δεν τροποποιήθηκαν.

2 — ΕΕ 1990, L 247, σ. 1.

3 — ΕΕ 1987, L 256, σ. 1.

μια από αυτές δίνει μια πιο ακριβή ή περισσότερο πλήρη περιγραφή» (η υπογράμμιση δική μου).

Ο κανόνας 3 β' ορίζει τα ακόλουθα:

«Τα αναμεμειγμένα προϊόντα, τα τεχνουργήματα και τα είδη που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων, καθώς και τα εμπορεύματα που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, στα οποία η κατάταξη δεν μπορεί να γίνει με εφαρμογή του κανόνα 3 α', κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος *που δίνει σ' αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα, όταν είναι δυνατός αυτός ο καθορισμός*» (η υπογράμμιση δική μου).

Όπως διαλαμβάνεται κατωτέρω, οι διάδικοι, καθώς και το Bundesfinanzhof και η Επιτροπή, θεωρούν, κατά τη γνώμη μου ορθώς ότι ο κανόνας 3 β' πρέπει να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση. Χάριν πληρότητας, θα παραθέσω ωστόσο και τον κανόνα 3 γ', κατά τον οποίο «στις περιπτώσεις που η κατάταξη του εμπορεύματος δεν μπορεί να γίνει σύμφωνα με τον κανόνα 3 α' ή 3 β', τότε αυτό κατατάσσεται στην τελευταία κατά σειρά αριθμησης κλάση μεταξύ των κλάσεων που μπορούν έγκυρα να ληφθούν υπόψη».

4. Η εταιρία Techmeda Internationale Medizinisch-Technische Marketing- und Handels-GmbH & Co. KG (στο εξής: Techmeda), προσφεύγουσα της κύριας δίκης, άσκησε προσφυγή ενώπιον του Bundesfinanzhof κατά της από 30 Απριλίου 1991 αποφάσεως της Oberfinanzdirektion Köln — η οποία επικυρώθηκε με απόφαση της 20ής Μαΐου 1992, εκδοθείσα κατόπιν ασκήσεως σχετικής ενστάσεως —, με την οποία η Oberfinanzdirektion της χορήγησε δεσμευτική τελωνειακή γνωμάτευση. Με τη γνωμάτευση αυτή αποφάσισε ότι το σύνολο ειδών το οποίο προορίζεται για τη διάγνωση του ύψους της χοληστερίνης στο πλάσμα του αίματος και το οποίο φέρει την ονομασία Chemcard Cholesteroltest (στο εξής: τεστ), περί του οποίου γίνεται λόγος στα προδικαστικά ερωτήματα, έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση ΣΟ 4823 90 90, περιλαμβάνουσα τα «άλλα» χαρτιά (αυτόνομος δασμός 19 %. συμβατικός δασμός: 11 %).

Η Techmeda άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής διότι θεωρούσε ότι το τεστ έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση ΣΟ 3822, περιλαμβάνουσα τα «σύνθετα αντιδραστήρια διαγνωστικής ή εργαστηρίου» (αυτόνομος δασμός: 18 %. συμβατικός δασμός: 7,6 %).

5. Κατά τη διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου, το εν λόγω τεστ αποτελείται από ένα χάρτινο κυτίο, περιλαμβάνον μια κάρτα αναλύσεως, ένα μαχαιρίδιο (σκαριφιστήριο) και υδρόφιλο βαμβάκι. Δεδομένου ότι προορίζεται προς λιανική πώληση, περιλαμβάνει επίσης ένα έντυπο με διάφορες επεξηγήσεις και τον τρόπο χρήσεως. Κατά την περιγραφή του εμπορεύματος, η οποία περιλαμβάνεται στην προαναφερθείσα (παράγραφος 4) δεσμευτική τελωνειακή γνωμάτευση, η κάρτα αναλύσεως (διαστάσεων περίπου 4,8 x 8,6 εκ.) είναι ένα φύλλο χαρτιού (διατομής περίπου 0,6 εκ.), εμποτισμένο με αντιδραστήριο και καλυμμένο από ένα αυτοκόλλητο διάτρητο χαρτί, το οποίο με τη σειρά του καλύπτεται από μια μη υφασμένη υφασμάτινη μεμβράνη. Αυτή η ενεργούσα ως φίλτρο μεμβράνη βρίσκεται μεταξύ του αυτοκόλλητου χαρτιού, στο οποίο υπάρχει ένα κυκλικό άνοιγμα, και του

εμποτισμένου χαρτιού. Οι σταγόνες αίματος που έρχονται σε επαφή με την υφασμάτινη μεμβράνη τη διαπερνούν και καταλήγουν στο χαρτί που βρίσκεται κάτω από αυτήν. Δεδομένου ότι το χαρτί αυτό είναι εμποτισμένο με αντιδραστήρια, το αίμα προκαλεί μια χημική αντίδραση η οποία χρωματίζει το χαρτί, έτσι ώστε να μπορεί να διαγνωσθεί το ύψος της χοληστερίνης στο αίμα.

Η υφασμάτινη μεμβράνη έχει ουσιαστικά ως σκοπό να κατακρατεί τα ερυθρά αιμοσφαίρια (τα κύτταρα), αφήνοντας όμως το πλάσμα να διέρχεται από αυτήν. Αυτό το πλάσμα προκαλεί τη χημική αντίδραση που επιφέρει το χρωματισμό του χαρτιού, το οποίο είναι εμποτισμένο με τρία ένζυμα και ένα χρωμογόνο. ο χρωματισμός αυτός καθίσταται δυνατός επειδή τα ερυθρά αιμοσφαίρια κατακρατούνται αρχικά με τη διαδικασία του φιλτραρίσματος. Επομένως, αυτό καθαυτό το φιλτράρισμα μέσω της υφασμάτινης μεμβράνης αποτελεί μια καθαρά μηχανική διαδικασία.

6. Με το δικόγραφο της προσφυγής της ενώπιον του Bundesfinanzhof, η Techmeda ισχυρίζεται, κατά τη Διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου (η Techmeda δεν κατέθεσε παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου), ότι το τεστ αποτελείται ουσιαστικά από μια διπλή χημική αντίδραση. τον διαχωρισμό με χημικά αντιδραστήρια των συστατικών του αίματος (πλάσμα και αιμοσφαίρια) κατά την απορρόφησή του από την υφασμάτινη μεμβράνη και τη δράση των άλλων συστατικών του αίματος στο περιλαμβάνον το αντιδραστήριο στρώμα της κάρτας αναλύσεως. Από αυτό προκύπτει, κατά την Tecmeda, ότι το κύριο στοιχείο του προϊόντος είναι η υφασμάτινη μεμβράνη που καλύπτει το στρώμα στο οποίο γίνεται η αντίδραση. Το στρώμα αυτό — δηλαδή το χαρτί — δεν έχει, κατά την Techmeda, ουσιώδη χαρακτήρα, καθόσον είναι απλώς προϊόν μιας χρήσεως, το οποίο προσομοιάζει προς χαρτί και χρησιμεύει μόνο ως υπόθεμα για την ανάγνωση του αποτελέσματος της αντιδράσεως. Κατά συνέπεια, η Techmeda θεωρεί ότι ορθώς το προϊόν, που αποτελείται ουσιαστικά από συνθετική ύλη, κατατάχθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο στην κλάση ΣΟ 3822, που περιλαμβάνει τα «σύνθετα αντιδραστήρια διαγνωστικής ή εργαστηρίου».

Όσον αφορά αυτό τον τελευταίο ισχυρισμό, πρέπει εντούτοις να διευκρινισθεί εξαρχής ότι, με τις παρατηρήσεις της ενώπιον του Δικαστηρίου, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ανέφερε ότι οι βρετανικές τελωνειακές υπηρεσίες επανεξέτασαν στο μεταξύ την προηγούμενη απόφασή τους και ότι συμμερίζονται τώρα την υποστηριζόμενη από την Oberfinanzdirektion άποψη όσον αφορά την κατάταξη του προϊόντος στη κλάση 4823 (βλ. κατωτέρω).

7. Πράγματι, η Oberfinanzdirektion θεωρεί, πάντοτε κατά τη Διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου, ότι ο καθαρά μηχανικός διαχωρισμός του πλάσματος από τα κύτταρα ο οποίος πραγματοποιείται με την υφασμάτινη επιφάνεια, η οποία δεν περιλαμβάνει χημικά αντιδραστήρια, αποτελεί μια δευτερεύουσας σημασίας λειτουργία. Ο σκοπός του τεστ επιτυγχάνεται με την ανάγνωση του αποτελέσματος της μετρήσεως επί του περιέχοντος αντιδραστήριο στρώματος (δηλαδή του χαρτιού), αυτό όμως το χαρτί δεν επηρεάζει τη χημική αντίδραση από την οποία εξαρτάται το αποτέλεσμα του τεστ: μόνον οι χημικές ουσίες που περιέχονται στο μέρος εκείνο στο οποίο πραγματοποιείται η χημική αντίδραση πρέπει να θεωρηθούν ως αντιδραστήρια. Επομένως, η Oberfinanzdirektion θεωρεί ότι σε περίπτωση συνδυασμένης χρησιμοποιήσεως χαρτιού και χημικών ουσιών, ακόμη και όταν πρόκειται για σύνθετα αντιδραστήρια όπως εν

προκειμένω, τα εν λόγω είδη πρέπει να κατατάσσονται στην κλάση ΣΟ 4823. Αν και θεωρεί και η ίδια ότι δεν είναι πλέον ορθό να κατατάσσονται τα είδη αυτά στην κλάση ΣΟ 4823, παρ' όλ' αυτά, πρέπει να κατατάσσονται στην κλάση ΣΟ 4823 μέχρις ότου επέλθει επίσημη τροποποίηση της ΣΟ.

8. Με τη Διάταξή του το Bundesfinanzhof εκθέτει ότι τείνει να δεχθεί την άποψη της Techmeda όσον αφορά τη δασμολογική της κατάταξη, αν και όχι για τους ίδιους λόγους. Θεωρεί ειδικότερα ότι η κάρτα αναλύσεως, η οποία αποτελείται από ένα χαρτί εμποτισμένο με αντιδραστήρια, είναι το ουσιώδες στοιχείο του τεστ κατά την έννοια του γενικού κανόνα 3 β' (προαναφερθείς στην παράγραφο 3). Κατά τη γνώμη του, λόγω της φύσεως και της χρήσεώς της, αυτή η κάρτα αναλύσεως (ή φύλλο χαρτιού) μπορεί να θεωρηθεί ως σύνθετο αντιδραστήριο άλλο από εκείνα των κλάσεων 3002 ή 3006 [4]. Πράγματι, το περιέχον το αντιδραστήριο στρώμα της κάρτας περιλαμβάνει διάφορες «χημικές ουσίες», πράγμα από το οποίο μπορεί να συναχθεί ότι πρόκειται για σύνθετο προϊόν [5]. Οι ουσίες οι οποίες περιλαμβάνονται στο περιέχον τα αντιδραστήρια μέρος προκαλούν μια χημική αντίδραση όταν έρχονται σε επαφή με συστατικά του αίματος, για τον λόγο δε αυτό το αποτέλεσμα του τεστ είναι δυνατό να αναγνωσθεί στο χαρτί. Κατά το Bundesfinanzhof, «έτσι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την κατάταξη στην κλάση 3822».

Το Bundesfinanzhof προσθέτει ακόμη, παραπέμποντας στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Analog Devices [6], ότι ναι μεν η κάρτα αναλύσεως αποτελεί μια νέα εξέλιξη, εν τούτοις, τούτο δεν εμποδίζει την κατάταξή της στην κλάση 3822 χωρίς σοβαρά προβλήματα.

Δεδομένου ωστόσο ότι η δασμολογική κατάταξη στην κλάση 3822 μπορεί να δώσει λαβή για αμφιβολίες — διότι, όπως δέχεται το Bundesfinanzhof, η κάρτα αναλύσεως θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί ως «εμποτισμένο» χαρτί κατά την έννοια του κεφαλαίου 48 και, επομένως, θα έπρεπε να καταταγεί στην κλάση 4823 [7] —, προτίμησε να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

9. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται (de lege lata, αντιθέτως όμως de lege ferenda) την άποψη του Bundesfinanzhof υπέρ της κλάσεως 3822. Με τις παρατηρήσεις της ενώπιον του Δικαστηρίου θεωρεί ότι η Oberfinanzdirektion ορθώς κατέταξε στην κλάση 4823 90 90 «(άλλα) χαρτιά» την κάρτα αναλύσεως, σχετικά με την οποία δέχεται και αυτή ότι αποτελεί το ουσιώδες στοιχείο του τεστ κατά την έννοια του γενικού κανόνα 3 β'. Βέβαια θεωρεί επίσης ότι η κάρτα αναλύσεως πρέπει κανονικά να καταταγεί στην κλάση 3822. πράγματι, η ένδειξη του ύψους της χοληστερίνης δίδεται χάρη στα τρία ένζυμα τα οποία, σε συνδυασμό με το χρωμογόνο με το οποίο είναι «εμποτισμένη» η κάρτα, δείχνουν το ύψος της χοληστερίνης,

4 — Οι κλάσεις 3002 και 3006 που αφορούν μεταξύ άλλων τα αντιδραστήρια που προορίζονται για τον καθορισμό των ομάδων ή των παραγόντων του αίματος.

5 — Με τις γραπτές παρατηρήσεις της η Επιτροπή θεώρησε ότι επρόκειτο για σύνθετο προϊόν και όχι για «προϊόν καθορισμένης χημικής σύστασης που παρουσιάζεται ξεχωριστά», το οποίο, κατά τη σημείωση 1 α' του κεφαλαίου 38, δεν περιλαμβάνεται στο εν λόγω κεφάλαιο (βλ. τη σχετική παραπομπή ανωτέρω στην παράγραφο 2).

6 — Απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 1981 στην υπόθεση 122/80, Συλλογή 1981, σ. 2781, σκέψη 12. βλ. επίσης την απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 1989 στην υπόθεση 234/87, Casio Computer, Συλλογή 1989, σ. 63, σκέψη 12.

7 — Και όχι στην κλάση 4811, δεδομένης της σημειώσεως 7 α' του κεφαλαίου 48, όπως ορθώς προσθέτει το Bundesfinanzhof (όπως δέχεται επίσης κατά τα λοιπά και η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, όσον αφορά την απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα).

γι' αυτό δε τον λόγο πρέπει να θεωρηθούν ως σύνθετα αντιδραστήρια διαγνωστικής [8].

Η Επιτροπή θεωρεί εντούτοις ότι το προϊόν του οποίου ζητείται η δασμολογική κατάταξη δεν είναι το ίδιο το αντιδραστήριο αλλά το περιέχον το αντιδραστήριο χαρτί. Στηρίζει την άποψη αυτή στη σημείωση 1 δ' του κεφαλαίου 48 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, κατά την οποία ορισμένα εμποτισμένα χαρτιά *δεν υπάγονται στο κεφάλαιο αυτό* [9]. Από αυτό η Επιτροπή συνάγει ότι, *αντιθέτως*, τα άλλα εμποτισμένα χαρτιά υπάγονται στο κεφάλαιο 48. De lege ferenda, η Επιτροπή θεωρεί ωστόσο ότι τα προϊόντα αυτά θα έπρεπε να καταταγούν στην κλάση 3822. Προς τούτο υπέβαλε τον Ιούνιο του 1991 πρόταση στο συμβούλιο τελωνειακής συνεργασίας στις Βρυξέλλες. Το εν λόγω συμβούλιο δέχθηκε, μετά από μακρές συζητήσεις, την ερμηνεία της Επιτροπής.

Ομοίως, θεωρώ, όπως και οι ως άνω τελωνειακές αρχές, το αιτούν δικαστήριο και η Επιτροπή, ότι το εμποτισμένο με αντιδραστήρια χαρτί πρέπει καταρχήν να θεωρείται ως σύνθετο αντιδραστήριο. Η Επιτροπή καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα αυτό στο πλαίσιο της απαντήσεώς της στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα [10].

Η πραγματική διαφωνία αφορά στην πραγματικότητα το ζήτημα αν το χαρτί που περιέχει χημικές ουσίες και στο οποίο πραγματοποιείται χημική αντίδραση πρέπει να θεωρηθεί, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή και η Oberfinazdirektion, ως *χαρτί* (εμποτισμένο με αντιδραστήριο) ή, όπως τείνει να δεχθεί το Bundesfinanzhof, ως *σύνθετο αντιδραστήριο,* αν και αυτό βρίσκεται σε χαρτί το οποίο αποτελεί απλώς το υπόθεμα.

10. Μετά από αυτή την εξαντλητική περιγραφή των διαφόρων απόψεων, μπορώ να είμαι σύντομος όσον αφορά τη δική μου εκτίμηση. Όπως και η Oberfinanzdirektion, το Bundesfinanzhof και η Επιτροπή, και ο ίδιος θεωρώ ότι η υφασμάτινη μεμβράνη που δεν περιλαμβάνει χημικά αντιδραστήρια, αλλά ενεργεί μόνο ως φίλτρο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως το αντικείμενο το οποίο προσδίδει στο αποτελούν ένα σύνολο τεστ τον «ουσιώδη χαρακτήρα» του κατά την έννοια του γενικού κανόνα 3 β' για την ερμηνεία της ΣΟ (βλ. ανωτέρω την παράγραφο 3). Αντιθέτως, το αντικείμενο το οποίο προσδίδει τον χαρακτήρα αυτό στο σύνολο είναι στην πραγματικότητα το εμποτισμένο με αντιδραστήρια χαρτί.

11. Όπως και το Bundesfinanzhof κλίνω υπέρ της δευτέρας λύσεως. Στηρίζω και πάλι την επιλογή αυτή στον κανόνα ερμηνείας 3 β', που προαναφέρθηκε, κατά τον οποίο τα είδη που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων και τα εμπορεύματα που παρουσιάζονται σε σύνολο συσκευασμένα για τη λιανική πώληση κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος που δίνει σ' αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα. Όμως, όπως σημειώθηκε ανωτέρω, βάσει του κανόνα αυτού είναι δυνατό να θεωρηθεί όχι μόνο ότι το χαρτί σε σχέση με την υφασμάτινη μεμβράνη αποτελεί το καθοριστικό στοιχείο για την κατάταξη του τεστ, αλλά και ότι τα αντιδραστήρια (τα ένζυμα και το χρωμογόνο) είναι το στοιχείο το οποίο προσδίδει στο χαρτί αυτό και, επομέ-

8 — Βλ. επίσης ανωτέρω την υποσημείωση 5.

9 — Βλ. ανωτέρω την παράγραφο 2. Πέραν των χαρτιών που είναι εμποτισμένα με σαπούνι ή απορρυπαντικά, περί των οποίων κάνει μνεία η Επιτροπή, η σημείωση αυτή αναφέρει επίσης, στο στοιχείο γ', τα «εμποτισμένα με φτιασίδια» χαρτιά.

10 — Βλ. τη σ. 9, στοιχείο αα, των γραπτών της παρατηρήσεων.

νως, στο τεστ στο σύνολό του τον ουσιώδη χαρακτήρα του. Κατά τα λοιπά, το συμπέρασμα αυτό συμφωνεί προς τις σκέψεις των διαδίκων, της Επιτροπής και του αιτούντος δικαστηρίου ότι το τεστ πρέπει να θεωρηθεί ως σύνθετο αντιδραστήριο κατά την έννοια της κλάσεως 3822, αν όχι de lege lata, τουλάχιστον de lege ferenda. Όπως προαναφέρθηκε, το συμπέρασμα αυτό μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να συναχθεί ήδη με την εφαρμογή του γενικού κανόνα ερμηνείας 3 β'.

Κατά της λύσεως αυτής δεν μπορεί να γίνει επίκληση της αποφάσεως Analog Devices [11], κατά την οποία εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να τροποποιούν το Κοινό Δασμολόγιο όταν αυτό επιβάλλεται από τις τεχνικές εξελίξεις. Αντικείμενο της αποφάσεως αυτής, καθώς και μεταγενέστερης αποφάσεως την οποία προανέφερα, στην υπόθεση Casio Computer [12], ήταν πραγματικά νέες τεχνικές εξελίξεις στον τομέα της ηλεκτρονικής. Στην παρούσα υπόθεση το ζήτημα αφορά μόνο τον τρόπο με τον οποίο το τεστ μπορεί να έχει ευρύτερη χρησιμοποίηση μέσω της εναποθέσεως αντιδραστηρίων σε χαρτί, πράγμα το οποίο παρέχει τη δυνατότητα διαθέσεως στη λιανική πώληση του τεστ. Κατά τη γνώμη μου όμως αυτό δεν αποτελεί νέα τεχνική εξέλιξη.

12. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα την απάντηση ότι το περιγραφόμενο στο ερώτημα αυτό τεστ πρέπει να καταταγεί στην κλάση ΣΟ 3822. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι πλέον αναγκαίο να δοθεί απάντηση στο δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα.

11 — Προαναφερθείσα, βλ. την υποσημείωση 6.

12 — Προαναφερθείσα, βλ. την υποσημείωση 6.